

GÜLBAHAR HATUN ANAOKULU

VELİ BÜLTENİ

ÇOCUKLAR VE OYUN

Oyun Oynamanın Çocuklar için Önemi

Çocuk, hayatına katkıda bulunabilecek birçok davranışı ve bilgiyi oyun yoluyla öğrenir. Ebeveynler nasıl ki çocuklarının beslenme, barınma, dinlenme gibi temel ihtiyaçlarını gideriyorlarsa, oyun da çocuk gelişimi için gerekli bir ihtiyaçtır. Oyun, çocuğun kendini ifade etmede, yeteneklerini keşfetmede, motor becerilerini geliştirmede, zihinsel, duygusal ve dil gelişimini sağlamada en etkili yöntemdir. Oyun, çocuğun dilidir. Kendini henüz çok iyi ifade edemeyen, ihtiyaçlarını dile getiremeyen bir çocuk oyun aracılığı ile içsel motivasyonunu dışa yansıtır. Ayrıca anne-babalar oyun aracılığı ile çocuklarına temel alışkanlıkları, genel sorumluluk ve kuralları öğretme fırsatı yakalamaktadır. Çocuğa doğrudan “Tuvaletini yaptıktan sonra sifonu çekmeyi unutma!”, “Tuvalete girdikten sonra elini yıkaman gerekir.” demektense, oyun içerisinde oyuncak bebekler üzerinden çocuğa bu alışkanlıkları kazandırmak daha kolay olacaktır.

Çocuklar için oyun eğlenceden çok daha büyük anlamlar taşır. Çocuk oyun oynayarak kendini keşfeder, geliştirir, dünyayı tanır ve dünyanın işleyişine uyum sağlamaya çalışır. Bununla birlikte zor ve korkutucu olan duygularını ve deneyimlerini seçtiği oyunlar ve oyuncaklar yoluyla yansıtır. Böylece, olumsuz duyguları ile baş etmeyi oyun içinde öğrenir. Sorun çözme

ve beceriler oyun yoluyla gelişir. Çocuk günlük yaşantılarını benzer durumlar yaratarak ve bunların üstesinden gelerek denemeyi ve düzenlemeyi öğrenir. Çocuğun gelişiminde oyunun birçok alanda önemi vardır. Oyun çocuğun güven oluşturmasını, kendini mutlu, sevilen ve güvenli hissetmesini sağlar. Sosyal becerilerinin gelişmesi için oyun gereklidir. Oyun çocuğa deneme yanılma yoluyla doğruyu bulmayı, başladığı işi bitirmeyi ve bir şeyler başarmak için çaba gerektiğini öğretir. Kurallara uyma becerisi kazandırmak, iş birliği yapmayı, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğretmek oyunun çocuğun sosyal gelişimine yaptığı katkılardır. Çocuklar erişkin rollerine oyun oynayarak hazırlanır. Ayrıca oyunlar kazanma ve kaybetmeyi yaşayarak öğrendiği süreçlerdir.

Oyun çocuğun fiziksel gelişimine de katkıda bulunur. Oyun sırasında çocuk hareket halindedir. Hareketli oyunlar çocukların kaslarının gelişimini sağlar. Çocuk, bedeninin, ellerinin, ayaklarının işlevini oyun oynayarak kazanır. Dengesini, el becerilerini oyunla geliştirir.

Oyun çocuk için aynı zamanda eğiticiştir. Beyin gelişimi doğumdan sonra devam eder. Sinir hücreleri her yeni öğrenme ve deneyimle yeni bağlantılar yapar. Bu bağlantılar kullanıldıkça gelişir, kullanılmadığı zaman kaybolurlar. Oyun beyinde yeni bağlantılar oluşmasını sağlar. Bebeklikten itibaren çocukların tekrar tekrar oynadıkları oyunlar öğrenmelerinde en büyük etkenlerden biridir. Az-çok, büyük-küçük gibi kavramlar, şekiller, renkler oyun yolu ile öğrenilir. Oyun sırasındaki tekrarlamalar, denemeler onları kalıcı bilgiye dönüşür.

Çeşitli oyun oynama şekilleri vardır. Taklit oyunları çocuğun çocukların çevresindeki büyükleri taklit ederek oynadıkları oyunlardır. Anne, baba, doktor, öğretmen, bakkal olurlar. Böylece çocuk erişkin dünyasına adım atar. Erişkin dünyasını, meslekleri tanır.

Hayali oyunlar ise çocukların kendilerini başka birinin yerine koyarak, duygu, düşünce ve isteklerini dışa vurdukları oyunlardır. Battaniyeler koltukların arasına konularak çadır yapılabilir. Hayali fincanlarda çay sunulabilir ya da herhangi bir nesne çay fincanına dönebilir.

Bir sopadan at, masa örtüsünden pelerin olabilir. Kil, kum, çamur, oyun hamurları çocukların hayal güçlerinin ve yaratıcılıklarının gelişmesini sağlar. Bedenini kullanarak tırmanmak, koşmak, atlamak, kendini kahramanların yerine koymak fiziksel gelişimini sağlar. Büyüdükçe kurallı oyunları öğrenir. Top oyunları, kart oyunları, kutu oyunları grupla yapılan oyunlar tercih edilmeye başlanır.

Oyun çocuğun yaşamıdır, işidir. Bu yaşamı onlarla paylaşmak, çocuklarla oynamak çocuklarla ilişki kurmak ve paylaşmak için anne babaların yapması gereken en önemli şeylerden biridir. Çocuklar ebeveynleri oyun oynamaktan hoşlanırlar. Bazen onları oyuna almayabilirler. Ama ne oynadıklarını ve nasıl oynadıklarını izlemek ebeveynler için hem çocuklarını tanımak, hem de nasıl oyun oynayacaklarını anlamak için bir fırsat olabilir. Erişkinlerin görevi çocuklara güvenli oyun alanları ve oyun zamanları ayarlamaktır. Ebeveynler bu oyunların bir parçası olmalıdır. Ancak oyunu çocuk yönetmelidir. Eğer oyunu erişkin yönetirse çocuk onun koyduğu kuralları ve endişeleri kabullenir. Bu oyunun yaratıcılık, hayal gücünü geliştirme, grupla paylaşma ve liderlik gibi çocuğa olan katkılarının bazılarını yok eder.

ÇOCUK GELİŞİMİ İÇİN OYUNCAKLARIN ETKİSİ

Çocuğu
hayata hazırlayan
oyunun en temel
parçası olan
oyuncak seçimi de
çocuğun zihinsel ve
fiziksel gelişimi ve
çocuk eğitimi
açısından önem

taşımaktadır. Çocuğun belli yetileri kazanması oyun, dolayısıyla oyuncak sayesinde. Oyuncak, çocuğun kaslarını, motor becerilerini geliştirmeli, hayal gücünü genişletmeli, çözüm odaklı yaklaşmasına yardımcı olmalıdır. Oyuncak seçiminde çocuğun yaşı en belirleyici kriterdir. Yaş ilerledikçe çocuğun oyuncak yerine koyabileceği araçlar da artmaktadır. Dört yaşlarındaki çocuğun hayal gücünü ortaya koyarak evcilik, doktorculuk gibi daha düş ürünü oyunlara yöneldiği, işbirlikçi bir şekilde oynadığı görülür. Çocuk beş-altı yaşına geldiğinde, oyunları belli kurallar üzerine kurduğu, lider ya da takipçi yönünü oyunla ortaya çıkardığı göze çarpar.

Bazen anne-babalar, gerek çocuklarının başarısını takdir etmek için, gerekse çocuklarına 'hayır' diyemedikleri için çocuklarına birçok oyuncak alabilmektedir. Önemli olan çocuğun ne kadar oyuncuğa sahip olduğu değil, sahip olduğu oyuncak ile ne kadar doyurucu bir şekilde oynayabildiğidir. Evdeki makarnalar, mercimekler, kâğıttan yapılan uçaklar, gemiler de çocuğun zevkle oynayabileceği oyuncaklar olabilir.

Oyunu çocuk eğitimin bir parçası yapmak, çocuğun öğrenmekten zevk almasını sağlar. Aksi takdirde, çocuğu oyundan alıkoyarak, esnetilmemiş kurullarla bir şeyler öğretmeye çalışmak çocuğu öğrenmekten soğutur. Oyunu boşa harcanan zaman olarak görmemek, oyunun çocuk ile bütünleşen bir etkinlik olduğunun farkına varmak, anne-babaların sorumluluğudur.

ANNE BABALARA;

- 1- Çocuklara güvenli oyun alanları ve oyun zamanları sağlanmalıdır.**
- 2- Çocuklarla oyun oynanmalıdır.**
- 3- Çocuklara yaşlıları ile oynayacak oyun çevresi yaratılmalıdır.**
- 4- Çocukların oyunlarına katılmalı ama oyun yönetilmemelidir.**
- 5- Çocukların oyunları bozulmamalıdır. Bazen sadece izlenmelidir.**
- 6- Oyun oynarken sabırlı olmalı, çocuğun sorularına yanıt verilmeli ve isteklerine uyulmalı, yapacakları çocuğa söylenmemelidir.**
- 7- Oyun süresi çocukla beraber belirlenmeli ve uyulmalıdır.**
- 8- Çocuğa ev içinde olduğu kadar, açık alanda da oyun fırsatı tanınmalıdır.**
- 9- Çocukların oyunlarına, değer verilmelidir.**
- 10- Çocuklara yaşlarına ve gelişimlerine uygun oyuncaklar seçilmelidir.**
- 11- Oyunun çocuğunuzun öğrenmesi, gelişmesi, sosyalleşmesi için gerekli olduğunu ve sizinle ilişki kurması, sizin de onu tanımanız için fırsat olduğunu hiç unutmamak gerekir.**

HAZIRLAYAN
PSİKOLOJİK DANIŞMAN/REHBER ÖĞRETMENİ
AYŞEGÜL SAVAŞ